מאת הגאון מו״ר הרב ברוך הירשפלד שליט״א, שה ראש כולל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס Kashrus and the Kitchen (11). Waiting Period Between

meat becomes decomposed and is not considered meat anymore. **Rashi**, however, holds that the reason we wait is because meat leaves a fatty residue in the mouth and palate for six hours. Differences in Halacha Between the Two Opinions. The *Poskim* (5) say that there are cases when only one of the two reasons apply, sometimes one or the other. Since there is no clear ruling, we go lechumra and prohibit the following cases:

- common in the olden days before commercial pureed foods were available and mothers would chew up their meat and other foods and then feed it to their babies), the Rambam's reason of meat being left between the teeth does apply. However, Rashi's reason of the lingering taste does not apply if it wasn't actually swallowed.
- 2) There is an opposite case when the Rambam's reason yields a leniency. That case is if one found meat between his teeth after the six-hour waiting period and swallowed it. According to the Rambam, this would not be considered real meat anymore, however, according to Rashi there is no source for such a leniency. As mentioned, we rule strictly in both these cases. There are a whole group of cases when neither of the reasons apply and we don't have to wait six hours. These will be explained in the next issue, Be'ezer Hashem.

eating something *parve* and drinking something *parve* or rinsing one's mouth. However, the Shulchan Aruch (3) rules like the opinion of most Rishonim that he must wait a six-hour time period, which was the normal time period between meals in the time of the Sages. One must also bentch or say beracha acharona. Therefore, if a meal took a long time, such as a Purim *seudah* or wedding meal, and he has not vet *bentched* or said

one must wait six hours. The Rambam says that they were afraid that meat might get stuck between one's teeth and eating cheese or drinking milk within six hours is akin to eating them together. Even if one cleans his teeth well by brushing and flossing, nevertheless, the decree remains. After six hours, the בין הריחים – תבלין מדף היומי – ביצה דף לז.

Meat & Milk Products. The Gemara (1) states that the Sages decreed not to eat cheese or drink milk after eating meat in the same meal, because it is similar to eating them together, and one might come to eat them after they were cooked together, which is a *Torah* prohibition. **Tosfos** there holds that it is enough to bentch to end the meal, or to recite beracha acharona by a non-bread meal, wait one hour (2) and cleans one's mouth by 1) If one only chewed up meat and did not swallow it (this was

- **Reasons For this Decree.** The **Tur** (4) brings two opinions why

business) on Shabbos is derived from the basuk in איסור explains that the איסור f doing בד"ה משום לא אירה משום ביה וממכר f doing וממכר business) on Shabbos is derived from the basuk in Yeshava, "ראס איסור דאורייתא an מקח וממכר The *Meforshim* discuss whether this would make אסור מדברי קבלה or איסור דארייתא. Rashi gives another reason why doing business on Shabbos is forbidden. It is because of a גאירה דרבע. The Rabbanan were concerned that

doing a business transaction might lead to writing (a contract, receipt ...) which is an אב מלאכה, Rashi explains according to the second pshat. that forbidding something that is similar to a business transaction because one might come to write, is not considered a גאירה לגאירה, because forbidding all acts that are similar to business was part of the original גאירה, so therefore, it is considered all one גאירה.

The אויח ס' שו' סי' ו' רמ"א says that although one may not specify dollar amounts on Shabbos, the minhag is to be lenient & allow people to donate specific amounts of money to the shul when they receive a מי שבירד". This is because it's permitted to specify a dollar amount on Shabbos if it's for אסור ogive presents on Shabbos because since [לג] מענ"ב שם ס"ק כו'ן צדקה babbos if it's for אסור babbos because since the item leaves one רשות & goes to another אור א וויא, it is like מקח וממכר. However, if it is for a *mitzvah* or for געוד אבת ויו"ט, it is like מותר. Therefore, says the מענה, the minhag of those that present a חתע or Bar mitzyah) with a מענה after their drasha on Shabbos, is not proper.

Rav Akiva Eiger zt"ו (שוית סי קנט) was asked about the following 2 scenarios: May one sell an item to someone else on erev Shabbos (with money or משיכה) & tell him that the קנין should be חרל on Shabbos? Also, may one sell an item on erev Shabbos & stipulate that the sale is only if the buyer is a certain תנאי on Shabbos? Maybe both cases are mutar, because in the first case, there is no action being done on Shabbos, the אנא א מעציה is and in the second case, even though he is doing a מעצמו נגמר by completing the הנאי on Shabbos, it's only a מפנין, but the actual מפנין is completed למפרע. Or maybe anytime an item leaves the reshus of one person & goes to another reshus, it's similar to מקח וממכר and is assur. עייש חומא היא האמר היא אומר היש מקח וממכר מקח וממכר מקח וממכר היש

(1) חולין קה. (2) רמ"א יו"ד פטיא (3) יו"ד פ"ט (4) טור שם (5) יו"ד צ"א

R' Yehonosan Eibeschutz zt"l (Yalkut Hadrush - Divrei Yehonosan) would say:

יותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית טרף בפיה"י - Why did the dove that Noach sent out bring the leaf of an olive tree and not the olive itself? According to the Medrash Rabba (23:6), the dove flew to Har Hazeisim (Mount of Olives) and brought the leaf from there. From fruit that grows in *Eretz Yisroel*, one is required to separate maaser (tithe). The dove, not wanting to create any obstacles or cause hardship for Noach, thus brought him the leaf and not the fruit."

A Wise Man would say: "The more man meditates upon good thoughts, the better will be his world and the world at large."

Printed By: Quality Printing	100,000,000,000,000 * STUDY HIS DETAILS	103,828	Mazel Tov to the Millman and
Graphic Copy & Printing	(Cells in our Body) (only humans can & must)	apprx	Acoca families on the wedding
Graphic Copy & Frinning	& come to Revere HIM!	verifiable signatures	ofYocheved and Dovi.
(845)352-8533	{Please sign too!)	855.400.5164	יה"ר שיזכו לבנות בית נאפן בישראל
× /	{Fledse sign loo:)	kvodshomayim.org	

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY WWW.TORAHTAVLIN.ORC OR SEND AN EMAIL TO **TORAHTAVLIN@** YAHOO.COM

A SERIES IN HALACHA

LIVING A "TORAH" DAY

beracha acharona, he cannot eat cheese. One should not bentch

or say beracha acharona just to eat cheese afterwards.

אברהם יוסף שמואל אלטר בו ר׳ טובי׳ ז״ל ורעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע״ה קורץ

לעילוי נשמת ר'

שבת קודש פרשת נח – ג׳ מרחשון תשפ״ב Shabbos Parshas Noach - October 9, 2021

הדלקת נרות שבת – 6:08 | זמן קריאת שמע / מ״א – 16:9 | זמן קריאת שמע / הגר״א – 9:52 | סוף זמן תפילה/הגר״א – 10:49 זמן לתפילת מנחה גדולה – 1:13 | שקיעת החמה שבת קודש – 6:25 | מוצש״ק צאת הכוכבים – 1:15 | צאה״כ / לרבינו תם – 37.7

> כואת הגה"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ **J**JB שליט"א, ר"י שער השמים ירושלים עיה"ק

עשה לד תבת עצי גפר ... (ו-יד) – בניית התיבה לשם התבדלות רש״י: הרבה ריוח והצלה לפניו, ולמה הטריחו בבנין זה, כדי שיראוהו אנשי דור מבול עוסק בה מאה ועשרים שנה ושואליז אותו מה זאת לר. והוא אומר להם עתיד זקב״ה להביא מבול לעולם. אולי ישובו. הוקשה לו לרש״י אם מטרת בניית התיבה זיתה רק כדי להציל את נח מכליה. לא הוצרר לכל הטורח הזה. שהרי הקב״ה הוא כל יכול, והיה ביכולתו לחולל פלאות ולהצילו על ידם.

כהמחשה לקושייתו נזכיר את העובדא הידועה מהרה"ק רבי שלומק"ה מזוויעל זי"ע שסיפר בעצמו מימי שבתו בעיר כהונתו 'זוויעל'. בשנה אחת אירע שבליל א' של סוכות ד גשם זלעפות בעיירה ולא היתה האפשרות בידי אנשי העיירה לקיים את עיקר מצוות שיבת סוכה' בלילה הראשונה בסוכתם הפרטית. היכרתי יהודי – המשיך הצדיק בסיפורו – שבנס לא נכנסו הגשמים בסוכתו. וכל בני העיר באו לקיים בה המצוה כתיקונה באכילת ׳כזית׳ לשם מצוה זו. כר סיפר הצדיק רבי שלומק׳ה, וכבר ידעו זשומעים שאותו יהודי לא היה אחר מרבי שלומה׳ה בעצמו. כי הענוה והשפלות היו נר רגליו של אותו צדיק. על אחת כמה וכמה שהרחיק עצמו מכל מיני התפארות. וכשראה צורר לספר אודות מעלתו אמר 'היכרתי יהודי'... על כל פנים משמש עובדא זו כהמחשה לקושייתו של רש״י, שאין מעצור מהשי״ת מלהושיע בניסים גלויים, והיה ביכולתו לעשות

כעין זה גם לנח? ולמה אם כן הטריחו בבניית תיבה במשר מאה ועשרים שנה? לזה תירץ רש״י שכל הטורח לא היה לטובתו הפרטי של נח. כי אם לתועלת בני ורו. ׳כדי שיראוהו אנשי דור המבול עוסק בה מאה ועשרים שנה ושואליז אותו מה ואת לר. והוא אומר להם עתיד הקב״ה להביא מבול לעולם. אולי ישובו׳ ולשם כר –

ליסודים סאית הרב אברחם דניאל לימודים כאית חרב אברחם דניאל אברחם אבשטיין שליטיא, בעמיס שהה אברחם ותבא אליו היונה לעת ערב והנה עלה זית מרף בפיה וידע נח כי קלו המים מעל הארץ (ה-יא) - מזונותינו מסורין ביד השי"ת ו'מובמח'

רשו חז״ל על קרא זה בעירוביז (יח–ב): ״א״ר ירמיה בז אלעזר: מ״ר והנה עלה זית 🗍 טרף בפיה - אמרה יונה לפני הקב״ה: רבונו של עולם, יהיו מזונותי מרורין כזית מסוריז בידר. ואל יהיו מתוקיז כדבש ותלויז ביד בשר ודם. כתיב הכא טרף. וכתיב התם הטריפני לחם חקי". ע"כ. הרי, היונה עד עכשיו היה מזונותיו תלויים ביד 'נח' ולא זיה ביכולתו לסמור ולבטוח בהשי״ת שהוא ית׳ יפרנסו. אמרה להקב״ה: שמוטב שיהיה מזונותי מסורים בידר. ואפילו אם המזונות הם ׳מרורים׳. מיהיו המזונות מתוקים ותלוים ביד בשר ודם (נח). ועמד התורת חיים מדוע שינה הגמ' הלשוו. דגבי הקב"ה המזונות מסוריז" בידר, אבל גבי בשר ודם המזונות "תלויז" בידיו. וכתב שהטעם לזה משום. שהשי״ת מפרנס ומכיז מזוז לכל בריותיו וזה מובטח בתורת ודאי גמור. משא״כ אצל בשר ודם 'תלוייז' לפעמים נותז. ופעמים שאינו נותז. ופעמים מקדים, ופעמים מאוחר, במו שאמרו חז"ל (עי' רש"י ז-כג) שנח איחר מזנותיו של הארי והכישו.

ন্ঠ

ති

ויש לבאר הדברים. דכאן נתייסד החילוק היסודי בין הבוטח בה' להבוטח בבשר דם. נקדים דברי **חובת הלבבות** (שער הבטחון, פתיחה) שדימה הבעל בטחון לבעל

ממשיר רש״י לפרש - הוצרר גם לעשות את התיבה ב׳עצי גופר׳, היה זה על שם שמם 'גופר' הדומה לתיבת 'גפרית' שבו נגזר עליהם להמחות. כלומר. אל תטעה לומר שהיה זה לתועלת באי התיבה, כי טבעם של אלו העצים לצוף היטב על פני המים. והוצרכה לתיבה שלא תטבע במי המבול. לא לשם כר הוצרכו למיז עצים הללו. אלא היה זה כדי להתרות שידעו במה עתידים להענש אם לא ישובו מדרכם. הנה מתוכז דבריו של רש"י נוכל להביז שלעצם ההצלה לא הוצרכו לבניית התיבה, אבל מאחר שכבר הוצרכו לבניית התיבה, שימשה ממילא גם להצלת הבאים בתוכה. ובכר יתיישב כוונת הכתוב באמרו 'עשה לר' שמשמעו 'להנאתר ולטובתר' (ראה פרש"י ריש פרשת לר לר) אר כשנתבונז ניווכח שעצם התיבה לא שמשה כלל כאמצעי להצלת הבאים בה. ובהכרח שהיתה הצלתם תלויה בנס. כי מי פתי אשר יחשוב שהיתה ביכולת התיבה להגז ממימי המבול. הרי כל היקום נמחה מכח אלו המים. ועל אחת כמה וכמה שהיו יכולים לה להתיבה שלא היתה כי אם בניז של קרשים. ובהכרח שלא התיבה הגינה על באיה. אלא הם הגינו עליה. כי הזכות שעמד להם להינצל 'בנס' הגיז גם על התיבה...

ובלאו הכי רואים שכל המאורע של ההצלה היתה מלווה בניסים. שהרי שטחה של התיבה לא היתה כי אם שלוש מאות על המישים אמות. [שהוא לערר 3750 מ״ר למידות זמנינו ובתור אותו שטח קטז הוצרר לאכלס את כל החיות והעופות והשרצים למיניהם ולסוגיהם. ומכל מיז היו שנים מז הטמאים ושבעה מז הטהורים. והיו אלו המינים מסתכמים לאלפי אלפים בריות. וכפי הידוע שמיני החיות הם הרבה והיה זה בבחינת מועט המחזיק את המרובה, ובהכרח שלא היה כל ענין הצלתם ענין טבעי כלל. וכשם שהשהייה בתיבה לא היתה טבעית כר גם לא היתה עצם ההצלה

צניז טבעי כפי שהוכחנו לעיל. וא״כ עלינו להביז את המכווז בתיבות ׳עשה לר׳. הכימיה, [והוא מי שיודע להפור הכסף לזהב והנחושת והבדיל לכסף על ידי חכמר ומעשה]. וכ׳ שלבעל הבטחון יש יתרון בעוד עשרה מעלות. וכתב, שהמעלד הראשונה היא. וז"ל. "שבעל הכימיה צריר לדברים מיוחדים למלאכה. לא יוגמר לו דבר זולתם. ולא ימצאם בכל עת ובכל מקום. והבוטח באלהים טרפו מובטח לו מכל סבה מסבות העולם". עכ"ל. הרי חזינו להריא מדבריו דזהו החילוק ביו מי שאינו בוטח בה' למי שיש לו בטחון בה'. דמי שמחוסר מדת הבטחון הרי הוא מוגבל אך ורק לסיבות שעיניו רואות. וכל סיבה אשר איז ביכולתו לעשות. הרי הוא מתייאש ממנו. וכל ימי חייו הרי הוא מצומצם אך ורק למה שיכלתו לעשות על פי דרכי הטבע. משא״כ הבוטה בה׳. הרי הוא אינו מוגבל כלל למצבו. ואפילו אם איז ביכולתו לפעול איזה דבר. איז זו סיבה שיגרע ממנו מלהשיג אותו דבר. שהרי הוא מאמיז שהשי"ת הוא "כל יכול". והרבה שלוחים למקום. ויכול להשיג כל דבר שבעולם. ביז על פי דרך הטבע. ובין באופנים שהם למעלה מדרך הטבע. וע״כ לעולם יש תקוה! וא״כ יש לבאר כוונת הגמ׳ הנ״ל, שכל זמז שאחד בוטח בהשי״ת מזונותיו מסוריז בידו. וע״כ מובטח לו מכל סיבות שבעולם. ביז בדרכי הטבע. ביז בדרכים שהם למעלה מדרך הטבע, שהרי השי״ת אינו מוגבל כלל, שהוא ית׳ ״כל יכול״. משא״כ הבוטח בבשר ודם. הרי הוא מוגבל לדרכי הטבע. וא״כ לא שייר שיהיה מזונותיו ׳מובטח׳ לו. ״תז לחכם ויחכם עוד״!

מעשה אבות .... סימן שפך דם האדם באדם דמו ישפך כי בצלם אלקים עשה את האדם ... (מ-ו)

One of the worst pogroms in Jewish history occurred in Chevron (Hebron) which claimed 67 Jewish lives. During the two days of rioting, which began on August 23, 1929, Arab hordes, armed with axes and knives, went from house to house in the "Jewish ghetto" in Chevron. Scores of Jews were maimed, in addition to those murdered. Of the victims, twenty-four were young yeshivah bochurim of Yeshivas Knesses Yisroel, which had relocated to Chevron in 1924 from the Lithuanian town of Slabodka. By 1929 there were close to 200 students, making it the largest yeshivah in Eretz Yisroel at the time. The massacre in Chevron, which was then under British rule, brought the centuries-old Jewish presence in the city to an abrupt end.

One of the younger *bochurim* survived the horrific ordeal by hiding under another student's limp body and although he was only minorly injured physically, emotionally he was a wreck. For days and days, he walked around traumatized and he could barely function like a human being. He could not remain with the *yeshivah* anymore and the *hanhalas* haveshivah, as well as the Rosh Yeshivah, R' Moshe Mordechaim Epstein zt", decided that it was in his best interest to go back home to Poland, to the warm embrace of his family, in order to deal with the demons that were plaguing him constantly.

Passage aboard a steamliner was booked and the voyage took a number of weeks. By the time he arrived back in Poland, it was only a few days before *Rosh Hashana*, and the *ehrlicher bochur* decided that if he couldn't be with his veshivah for the Yamim Noraim in Eretz Yisroel as he would have liked, at least he could be in another veshivah and spend the awesome holy days together in the Mir. He arrived a day before *Rosh Hashana* and found a place to stay.

By the next morning, word got around the *yeshivah* as well as the town of Mir, that a survivor of the Chevron riots was in their midst and people wanted to talk to him. The *bochur* was still traumatized and refused to talk to anyone. Until a message came for him in the afternoon of *Erev Rosh Hashana*, that the famed Mirrer Mashgiach, R' Yeruchem Levovitz zt", had asked to meet the *bochur* and speak to him for a short while. This request, he could not refuse.

The *bochur* made his way to R' Yeruchem's home and the *Mashgiach* welcomed him at the door with a warm and loving embrace. Tears welled up in the student's eves as he really really needed such a hug. After what he experienced, a loving embrace and human interaction were a balm to his grieving heart and troubled soul. R' Yeruchem spoke to him for a few hours and by the time the *bochur* left to get ready for *Yom Tov*, he felt like a different person.

The first night of *Rosh Hashana*, the *Mashgiach* would get up between *Mincha* and *Maariv* and give the *bochurim* a shmooze, delying into the meaning of the Yom Hadin and what they needed to do to merit a good year. This year, the *Mashgiach* stood up as usual and began by recounting the *bochur's* tale of tragedy in the holy city of Chevron.

He told the *tzibbur* how the *bochur* heard the bloodthirsty Arabs breaking into homes and attacking men, women and children. When they burst into the room where he was hiding, they attacked him first and slashed him with a sharp object. opening up a wound that bled profusely. He fell to the ground, but he wasn't seriously injured. It was mostly a flesh wound. On the other hand, his fellow student (according to some accounts, it was Yaakov Wexler from Chicago, II) was stabbed repeatedly with a knife and an axe, and collapsed to the ground mortally wounded in a pool of blood. As he fell, he saw the first *bochur* laying on the floor and with his final words, he whispered, "Lay underneath my body so that they won't see you and attack you anymore." He pushed his body on top of the other's and moments later, his soul left his body for a better place. The younger student remained motionless for hours, covered in blood, but he survived the ordeal.

R' Yeruchem's voice rose thunderously, "In the last seconds of the niftar's life, all he thought about was to protect another Jew. This is what we say in Selichos, "פדני מהומת מות" - 'Save me from the terror of death.' He did not allow the terror of his impending demise overtake him. He was calm and composed as he saved another Yid's life. This is the highest level of *Mesiras Nefesh*, always focusing on another *Yid's* plight and doing whatever we can to help and assist him."

כי מי נה ... אָשר נשבעתי מעבר

matter what the circumstances would be. Interestingly, the Navi refers to the mabul as "the waters of Noach" and *Chazal* explain that this is because the righteous *Noach* was held responsible for the *mabul* since he did not (for whatever reason) daven for mercy on behalf of his generation. However, why specifically here is Noach's name attached to the *mabul* while it is never mentioned anywhere else?

R' Tzadok HaKohen *zt''l* (**Pri Tzaddik**) explains that here Yeshaya HaNavi was outlining the incredible mercy and grace of Hashem - specifically the blanket promise to never again bring such a flood upon the earth despite the circumstances.

promise to never again bring such a flood upon the earth no never forsake Klal Yisroel – come what may. The Navi meticulously displayed Hashem's attitude toward Klal *Yisroel* in their time of peril, and how even though at times Hashem turns His face from us, the Almighty never ceases to love and care for us, His beloved children.

> Noach should have understood that *Hashem's* willingness to forgive humankind runs deeper than anything any human can understand, and that as the leader of the generation, it was his role to advocate on his generation's behalf. Thus, specifically here - and nowhere else - does Yeshaya HaNava attach Noach's name to the *mabul* so that we should learn that the gates of heaven are never closed to *tefillos*.

כל רמש אשר הוא חי לכם יהיה לאכלה

N. 6

8 B

נירק עשב נתתי לכם את כל ... (מ-ג) FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L בתתי לכם את כל ... (מ-ג) All throughout the years of Adam Harishon and immediately after the mabul that flooded the world, animals were not FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L permitted for human consumption. However, now, at this junction, *Hakadosh Boruch Hu* decided to permit the killing and consumption of all wildlife to Noach and all future generations of people. Up until this point, even the first man, Adam, for whom the world was created, was prohibited from killing animals and eating them. What changed after the *mabul*?

The **Ohr Hachaim Hakadosh** provides three enlightening explanations here. His last explanation is that since through Noach's idea of bringing Korbanos, Hashem promised never to obliterate the world with a mabul, he was zoche to "eat" from his actions. What does this mean? Perhaps a deeper comprehension of his words is that when Hashem saw that a person can use the trappings of *Olam Hazeh* to elevate himself and the world. He decided to give allowance to humans so that a person will have that opportunity. The posuk in Tehillim tells us, "ווין ישמח לבב אנוש" - "Wine gladdens the heart of man," and meat does as well. But we must utilize these items as vehicles to serve Hashem - not to become gluttonous food buffs.

His second *pshat* is that as a reward for his herculean efforts on behalf of the animals throughout the duration of the *mabul* in the Teiva, Hashem allowed him to eat from them, as the posuk states, "איע כפיך כי תאכל". This idea also applies to us as well. Our tireless efforts in avodas Hashem, even when we don't see the success immediately, will stand us in good stead.

In a similar fashion, our endless devotion to the *chinich* of our children, our *yegios*, sweat and tears will, *Bezras* Hashem, enable us to "eat off" and reap the rewards of our efforts, both on this world and in the World to Come. May we all be zoche to enjoy the benefits of the nachas and hatzlacha of their Maasim Tovim, kein yehi ratzon

משל למה הדבר דומה צא מן התבה אתה ואשתך ובניך ונשי בניך אתך ... (ה-מו)

A man went on a hunting trip into the woods, but somehow lost his way. For days he wandered in the forest, disorientated and confused, desperately trying to find his way out. He felt hopeless and forlorn.

After some time, he saw another man approaching in the distance. At last, he thought to himself, another human being who probably knows how to get out of this forest.

When they met, he asked the man, "My friend, can you tell me the way out of this forest? I have been wandering for days, but have been unable to find my way out."

The other fellow answered, "I do not know the way out either. I, too, have been wandering about these woods for days. Let us journey on together. Perhaps, side by side, we can figure a way out." The man was no longer hopeless.

צהר תעשה לתבה ואל אמה תכלנה מלמעלה ופתח התבה בצדה תשים ... (ו-מז)

One of the specifications of Noach's "תיבה" was that he build a "צהר". Rashi tells us that some say this means a window and some say it means a precious stone. R' Nachman M'Breslov zt''l explains the difference between the two. A window has no light of it's own. It receives light from the outside. A precious stone does the exact opposite. Even if there is no light coming from outside, it itself illuminates even the darkest place.

THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

In all generations, and most certainly in ours, life is stormy. I have heard people who have married off all their children say that they are happy that they do not have to raise children in our generation because it is extremely challenging to navigate children through the turbulence of our times. The only way to succeed is by making our homes into arks! We must block out and seal our homes from the negative and dangerous influences of the world. And in our *Teiva*, we must make sure there is a *tzohar*! On the one hand we must seek the advice and illumination of *Rabbanim* and educators who can give us insights and practical suggestions in *chinuch* and other important areas of life. Their clarity and objective opinions can shed so much light on issues that we would not have considered otherwise.

But at the same time we must not disregard the precious intuition and understanding that shines within ourselves! Why do so many children not respect their parents? Because their parents do not respect themselves! They are either unsure what to do for their own children or they follow the popular opinion of others on all matters. They don't look inside themselves to find the answers to their questions, even though there is great light and wisdom that lies right there inside!

We are too often afraid to take a firm stand on what we believe is right! But the *Torah* is teaching us here that we must make a *tzohar* for our home. Sure, we can use the wisdom that is illuminated by others, but we must be sure to trust the special light and clarity that is found within ourselves.

As they were walking together in the forest, they suddenly spotted a large grizzly bear off in the distance, heading their way. One man took off his pack, pulled out a pair of running shoes, and started to put them on. The other frantically said, "What are you doing? You can't outrun that bear. He will surely catch you."

The other man calmly replied, "I don't need to outrun the bear. I only need to outrun you!"

: After completing his ark, Noach set out on his journey a voyage that the Lord commanded him to undertake. But dealing with animals all day, every day, was tremendously stressful and somewhat lonely for a human being. His family was onboard and that eased the pain. Companionship makes our suffering tolerable. However, as the two men running from the bear realized, whether in love, friendship, or business, always choose your companions wisely.